

»SLOVENE« velja
po pošti na vse strani Jugo-
slavije in v Ljubljani:
za celo leto naprej . . . K 240—
za pol leta K 120—
za četrt leta K 60—
za en mesec K 20—
Za tuzemsko pošlino K 480—

== Sobolna izdaja: ==
za celo leto K 40—
za tuzemstvo K 80—

SLOVENE

== Cene inseratov: ==
Enostopna polna vrsta malih
oglasov po K 4— in K 6—,
veliki oglas nad 45 mm vi-
šine po K 8—, postava itd.
po K 12—.

Pri večjem naročilu popust.
Izbija vsak dan izvenredni
ponedeljki in dnevi po praz-
niku ob 5. uri zjutraj.

Mesečna priloga: Vesnik K 32.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
ko opisi se ne vračajo; neizbrskana plama se ne
sprejemajo. Uredn. telef. št. 50, upravn. št. 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ul. 6. — Račun poštne hran.
ljubljanske št. 650 za naročnike in št. 348 za oglaš.
avstr. in češke 24.797, ogr. 28.511, bosn.-herc. 7563.

Dr. A. L.:

Kaj dobimo, kaj hočemo?

Iz dosedanjih mojih izjavanj je lahko razvideti, kaj nam nudi centralizem po svojih zakonskih predlogih o razdelitvi države na oblasti, o splošni upravi in o oblastvenih ter okrajnih samoupravah. Delokrog državne politične oblasti gotovo ne bo večji nego je dosedanjih okrajnih glavarstev. Namesto 20 okrajnih glavarstev dobimo torej 2 okrajni glavarstvi ali oblasti z velikim županom na čelu. Kako bo to pospešilo hitrost uradovanja, povečalo lahkoto dohoda do političnega urada in storilo nepotrebnim potovanja do centralnih uradov v Belgrad, si lahko vsakdo sam predstavi. Za to bi bilo politično skrajno nemoder in smešno, ako bi se sedaj začeli Kranjci in Stajerci kregati, ali hočemo eno ali dve oblasti, ampak mi moramo zavreči v celoti ono centralistično upravo, ki osredotočuje vse posle v Belgrad, nam jemlje sedanja okrajna glavarstva s širokim delokrogom in namesto njih v resnici postavlja samo dve okrajni glavarstvi, četudi se visokoleteče imenujeta oblasti. S tem, da bi se počeli svajati o kranjski in stajerski oblasti, bi se že postavili na tla centralizma, ki je Kranjcem in Stajercem enako neprikladen in škodljiv. Za to pa demokrati in samostojneži tudi hočejo speljati naše pristaše na to pot. Kdor je proti centralizmu, ne sme iti in ne bo šel njegovi pristajšem na lim!

V odškodnino za centralistično državno upravo nam ponujajo centralisti oblastveno in versko samoupravo. Toda ta samouprava ni nič drugega nego oreh s piškavim jedrom. Stajerski okrajni zastopi so imeli, četudi ne tako velikega ozemlja, vendar stvarno širji in svobodnejši delokrog. Širja ni, ker so ji vzete vse šolske zadeve, ker nima vpliva na občinsko samoupravo in so ji zaprti vsi finančni viri. Svobodnejša ni, ker ne bo stala kakor okrajni zastopi pod nadzorstvom samoupravnega deželnega zbora oziroma odpora, ampak pod nadzorstvom velikega župana in posebnih državnih uradnikov in sicer pod takim nadzorstvom, ki je v resnici le jerobstvo. V Srbiji imamo okrožne samouprave, ki stoje pod takim jerobstvom. Večina njih, razven v bogati Mačvi, sploh ni prišla do dela in razvoja. Srbske samouprave se smatrajo za mrtvorojeno dete, umorjeno pod pezo državnega nadzorstva. Namesto kruha se nam ponuja kamen! In sedaj se agitira, naj se mi Kranjci in Stajerci prepričamo, ali hočemo dva kamna ali samo enega. Kamne sploh nečemo, ampak kruh, živ kruh svobode in samoupravljanja.

Kaj hočemo mi? Mi hočemo od Belgrada v najvažnejših in najnujnejših gospodarskih in kulturnih zadevah samostojno zakonodajno slovensko pokrajino. Ali si bomo to potem uredili v dve pokrajini ali samo eno, to je naša stvar! Kakor bo narod in bodo razmere zahtevale, tako si bomo uredili svojo pokrajino. Političnim uradom v posameznih okrajih bomo dali širok delokrog, da ne bo treba hoditi narodu za vsako malenkost v Belgrad, pa tudi ne v Maribor in Ljubljano. Naše kulturno in gospodarsko življenje je tako diferencirano, da moramo imeti kratko pot do oblasti. Mogoče, da to za druge pokrajine še ni potrebno, za nas pa je že! Opozorjamo tudi trgovce, da ostane trgovsko-industrijsko ministrstvo po vlad. načrtu nedotaknjeno centralno in da se niti po splošni državni upravi ne decentralizira. Trgovci bodo torej še nadalje čakali po mesec dni in še več na rešitve iz centrale ali pa se v centralski po cele dneve potikali po predsednikih načelnikov in referentov. Seveda, ker trgovina ne potrebuje hitrosti in eksaktnosti, ampak polževga uradovanja central!

Tudi samouprava kategorij mora imeti svobodo in širok delokrog. Naše ljudstvo je izobraženo, napredno, zato hoče in mora imeti priliko, da mnoge zadeve svojih gospodarskih enotnih okrajev samo rešuje. Čim več ljudem se da prilika,

da lahko s svojimi zadevami sami upravljajo, čim več torišč za samoupravljanje naroda s svojimi željami in načrti, tem boljše. Samo deci se ne sme dati nož v roke, a mi nismo več decal Kdor plačuje, naj ima tudi besedo o tem, kar plačuje. Mi hočemo imeti resnične samouprave, sposobne

za življenje, delo in napredek, in nočemo samo dozdevnih, takozvanih samouprav. Kako veliko bo ozemlje naših samouprav, koliko vrst jih bo, tudi o tem naj govori in odloči narod v pokrajinski skupščini. Tam se bomo Kranjci in Stajerci lahko razumeli in zedinili!

Politični položaj resen.

ODLOČITEV DANES? — ZEMLJORADNIKI PROTI DEMOKRATOM. — DEMOKRATJE GROZE HRVATOM IN SLOVENCEM.

Belgrad, 13. decembra. (Izv.) Politični položaj se smatra v vseh krogih za resen. Dasi je Pašić dobil zaupnico na radikalnem kongresu, je bila vendar opozicija na kongresu tako velika, da ne smatrajo političen položaj z ozirom na demokratsko radikalno koalicijo kot siguren.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Kabinetna kriza se tudi danes ni približala svoji rešitvi. Včeraj je Ljuba Davidović stavil Nikoli Pašiću nekakšen ultimat, na katerega naj bi odgovoril danes dopoldne. Nikola Pašić je danes zvečer poslal Davidoviću pismo, v katerem se o rešitvi krize natančneje ne izraža temveč samo naglašja, da hoče z Davidovićem o tej stvari še razpravljati.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Demokrati so postali zadnja dva dni zelo neodjenljivi, bolj kakor pa so bili dosedaj. Preobrat v njihovem držanju tolmačijo na ta način, da hočejo prestrašiti radikalno stranko pri pogajanjih, da bi stavila čim ugodnejše pogoje. Razlog za to pa je tudi, kakor se trdi, da imajo demokrati v sedanjem političnem položaju na svoji strani dvor in vse činitele, ki stoje blizu dvora. Demokratski poslanci gredo tako daleč, da širijo po kuloarjih raznovrstne vesti, da se bo njim poverila rešitev sedanjega političnega položaja. Pravijo, da bi njihova vlada z značajem volivnega kabineta imela za seboj 93 glasov demokratov, 23 muslimanov, 12 samostojnih in 3 republikance, da pa bi njihovo vladno obremenjevalo podpirati tudi 26 zemljoradnikov. Z ozirom na to bi imeli 157 poslancev za seboj v parlamentu. Demokrati groze, da bo v slučaju, ako ne bo imela uspeha njihova kombinacija v demokratsko-radikalni koaliciji, ali pa, da se ponesreči kombinacija z ostalimi manjšimi skupinami, prevzel vodstvo države vojaški kabinet. V političnih krogih smatrajo to grožnjo samo za političen trik, s katerim hočejo demokrati prisiliti radikalec in ostale manjše skupine k popuščanju. Tekom včerajšnjega in današnjega dneva se je delalo od strani demokratske in radikalne stranke največ za kulisami, zlasti močna pa je bila akcija obeh strank pri činiteljih, ki imajo vpliv na dvorno politiko. Kralj se namreč jutri dopoldne vrne iz

Sremskih Karlovcev, kamor je šel slaviti svojo krstno slavo, v Belgrad. Glede njegove odločitve se ne more reči še ničesar gotovega. Ako se demokratom ponovno poveri mandat za sestavo vlade, potem je jasno, da se je dvor odločil proti boju za revizijo ustave in da se ima pokazati moč na roka napram republikanskemu gibanju v Hrvatski in Sloveniji. Tekom jutrišnjega dneva bo kralj sprejel v avdienci Ljubo Davidovića, ki mu bo poročal o svojem neuspehu pri pogajanjih za sestavo novega kabineta in o splošnem političnem položaju. Potem bo kralj sprejel v avdienci Nikolo Pašića in še nekatere uglednejše politike, da se z njimi porazgovori o političnem položaju. Dosedaj še ni odločeno, ali bo Davidović vrnil mandat kroni in ali bo krona poverila sestavo kabineta Pašiću.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Današnja »Tribuna« očita Davidoviću, ker je obdržal mandat za sestavo vlade, dasi je gotovo, da ne more sestaviti vlade. Po belgrajski »Tribuni« nočejo demokrati vrniti mandata za sestavo vlade kroni, dokler se ne konča kongres radikalne stranke, ker čakajo, ali bo dobil Pašić zaupnico na kongresu. Demokrati širijo tudi vest, da bo Davidović vrnil mandat šele, ko bo popolnoma zagotovljena sestava kabineta.

Belgrad, 13. decembra. (Izv.) Demokrati so širili v poslednjem času vesti, da je predsednik zemljoradniškega kluba Vojislav Lazić obetal, da bo podpiral njihovo vladno. Danes pa Lazić javno piše, da te vesti ne odgovarjajo resnici, da so lažnjive in brez podlage.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Po izjavah demokratskih politikov bi delovni program njihove vlade bil nastopen: Proračun, volivni zakon, zakon o glavni kontroli, zakon o upravni razdelitvi države, zakon o samoupravi občin in oblasti, kmetijski, uradniški in agrarni zakoni.

Belgrad, 13. dec. Situacija, katero je ustvaril g. Davidović, je ostala danes neizpremenjena. More se samo zabeležiti, da je g. Pašić opoldne odgovoril g. Davidoviću na njegovo včerajšnje pismo in ga prosil za sestanek za jutri. Jutri se bo torej jasno videlo, v kako smer bo šla rešitev krize.

Kongres radikalne stranke.

PASIĆ NAPADEL DR. TRUMBIČA. — ZAUPNICA RADIKALNEMU KLUBU.

Belgrad, 13. decembra. (Izv.) Danes se je dopoldne in popoldne nadaljeval kongres radikalne stranke. Dosedaj so govorili Ljuba Jovanović, dr. Laza Marković, Azunović in Velizar Janković, ki so očrtali delo demokratske stranke. Zanimivo je, da je v svojem govoru o zunanji politiki Nikola Pašić napadel dr. Trumbića in izjavil, da je dr. Trumbić kriv naših neuspehov napram Italiji, ker ga ni poslušal in ni hotel pristati na Wilsonovo črto, vsled česar smo radi njegove napake doživeli rapalsko pogodbo. Od radikalnih poslancev je edino dr. Ninčić kritikoval

demokratsko politiko v finančnem ministrstvu. Dopoldne je Pašić hotel, naj bi se sestavile resolucije in dale na glasovanje. Medtem pa na ugovor posl. Zujovića ni bil sprejet ta predlog in se je prešlo na razpravo o splošnem političnem položaju, pri čemer je došla do besede opozicija, ki je ostro kritikovala delo demokratsko-radikalne koalicije in današnji režim. Pašić je vstal in izjavil, da stoji na stališču demokratsko-radikalne koalicije. Popoldne so bile sprejete resolucije, v katerih se odobrava delo predstavnikov radikalne stranke in jim daje za bodoče proste roke.

Mednarodni dogovor glede Daljnega Vzhoda.

Pariz, 12. decembra. (Izvirno) Daljnjevzhodno vprašanje, ki je glavni predmet washingtonske konference, se bliža svoji rešitvi. Amerika, Anglija, Japonska in Francija se namreč dogovarjajo glede »četrto-antante«, ki naj se med temi državami sklene v svrhu ohranitve dosedanjega stanja na Daljnem Vzhodu. Inicijativa za to je prišla od ameriški strani. Japonska je načeloma za ameriški predlog, zahteva pa še raznih garancij in pojasnil; lahko pa se reče, da more s tem izidom

biti popolnoma zadovoljna. Sporazum ima sloneti na sledečih načelnih določbah.

Sporazum se tiče izključno tihomorskih otokov, bodisi da so prava last omenjenih velesil, bodisi da so zasedeni na podlagi mandata, podeljenega na osnovi verzalske mirovne pogodbe. Za Ameriko pridejo tu v prvi vrsti v poštev Filipini, Guam in Havai, za Japonsko Yap, Mariani, Karoline in maršalsko otočje. Japonska naj te otoke obdrži, toda Amerika se sme brez vsake ovire posluževati kabla

na Yapu. (Zato pa zahteva Japonska, da se omenjeni ameriški otoki ne utrjuje.)

Sporazum se ne tiče azijske celine. Vzrok je ta, da bi se v tem slučaju mogel pojaviti dvom o pravni veljavnosti različnih aktov, vsled katerih je prišla Japonska do posesti Koreje, posebnih pravic v Mandžuriji in drugih pridobitev potom nje. Ker bi razprave o tem bile dolge in bi ovirale takojšnji sporazum, se ta delikatna vprašanja iz tega sporazuma izločijo. Sporazum se tudi ne tiče Indokitajske, ki je brezporno pod francosko suvereniteto.

V slučaju kakšnega spora, se mora sporno vprašanje predložiti signatornim velesilam, ki naj je rešijo bodisi potom konference bodisi potom razsodišča ali na katerikoli drugi način, tako da se more napovedati vojska šele 6 mesecev potem, ko se je sporna zadeva predložila skupnemu forumu in tam ni bila rešena.

Ko se ta dogovor med Ameriko, Japonsko, Anglijo in Francijo sklene, naj se sklenejo posebni dogovori glede sledečih vprašanj: 1. Razmerje med vojnimi brodovi Anglije, Amerike in Japonske 5 : 5 : 3. — 2. Deklaracija glede integritete in neodvisnosti Kitajske. — 3. Dogovor med Kitajsko in Japonsko glede Santuna. Tudi vprašanje kabla na Yapu in roka, tekem katerega se ne bi smela napovedati vojska, naj bi se glasom nekih poročil rešilo potom dveh posebnih dogovorov.

Na vsak način so vsa ta vprašanja medseboj v taki bistveni zvezi, da se dajo vsako zase rešiti le, če so preje vsaj v principu vsa skupaj rešena. Ostalo je potem zgolj stvar forme. Zelo naiven bi moral biti tisti, ki bi mislil, da se je predlog o »četrto-antanti« pojavil, ne da bi bile velesile že prej domenjene glede takozvanih »delikatnih vprašanj«.

Kmetijski svet.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Danes je imel kmetijski svet posvetovanje dopoldne in popoldne. Na popoldanski razpravi se je govorilo o zakonskem predlogu za zavarovanje poljedelcev proti toči. Zakonski predlog, ki ga je predložilo kmetijsko ministrstvo, je kmetijski svet z nekaterimi izpremembami odobril.

PROTI PROTICU.

Belgrad, 13. decembra. (Izv.) Današnji »Balkan« (glasilo Pašičeve struje) prinaša na uvodnem mestu članek, v katerem naglašja, da je imelo na poslovanje kongresa rad. stranke velik vpliv za držanje hrvatskega bloka. List javlja, da je s postopanjem hrvatskega bloka izgubila revizionistična politika vsako podlago. Hrvatski blok da je obenem desavuiral Stojana Protića in ga onemogočil v srbskih krogih tako, da je Pašić dobil na kongresu popolno zaupnico.

MUSLIMANI ČAKAJO.

Belgrad, 13. dec. (Izv.) Muslimanski klub je nezadovoljen s kandidaturom dr. Simića za predsednika bosenske vlade. Muslimani naglašajo kot svojega kandidata okrožnega načelnika Nikolića. V sedanjem političnem položaju pa ne igra muslimanski klub nobene vplivnejše vloge, temveč čaka samo na konec pogajanj med demokrati in radikali.

RADIKALCI SVARE HRVATE.

Belgrad, 13. decembra. (Izv.) Današnja »Tribuna« prinaša na uvodnem mestu članek, v katerem razpravlja, kako je došel hrvatski blok do tako velike moči, da nosi od sedaj naprej odgovornost za hrvatsko politiko. Dosedaj je hrvatski blok govoril prikrit o svojih političnih ciljih, sedaj pa je prišel čas, da pove, kaj hoče. List opozarja hrvatski blok, da se nahaja v resnem položaju, ker mora izpolniti vse obljube, ki jih je dajal pred volitvami v zagrebški občinski svet.

IZPRAZNITEV ALBANIJE.

London, 13. decembra. Neugodne vremenske razmere in različne druge okoliščine so onemogočile, da bi jugoslovenske čete izpraznile Albanijo do 10. t. m. Posla-

nška konferenca je tedaj rok za izpraznitev razširila do 20. t. m. Albanske čete so zopet zasedle miriditsko ozemlje, ne da bi prišlo pri tem do spopadov. Albanska vlada kaže Miriditom veliko naklonjenost.

IZVOZ ŽIVINE V ITALIJO PO ŽELEZNICI PREPOVEDAN.

Belgrad, 13. dec. Kakor poroča ministrstvo za zunanje stvari, je italijanska vlada dovolila uvoz živine iz naše države v smeri Trst in Ankona, toda samo po morju. Zato je poljedelsko ministrstvo odredilo, da se živina, t. j. goveda, ovce in svinje, namenjene za izvoz v Italijo, smejo do daljnega tovoriti samo v Bakru, Sibeniku, Splitu, Družu in Kotoru, kjer se nahajajo obmejne veterinarske postaje. Z železnico se živina ne sme izvažati niti za Italijo, niti za Reko. Živina, ki se izlovi na železniški postaji v Bakru, se bo prevedla do pristanišča v Bakru, kjer se bo vkrcala za namembni kraj. Gonja in prevoz živine po cesti od Bakra preko mesta na Sušak je prepovedan.

IRSKI DEŽELNI ZBOR SPREJME SPORAZUM.

London, 13. decembra. Listi poročajo iz Dublina, da bo irski deželni zbor z veliko večino sprejel irski načrt Zadržanje De Valere odobravajo le ženski poslanci in ekstremisti, a teh je le okoli 40, dotim bodo vsi drugi člani deželnega zbora, 86 poslancev, glasovali za sprejema. Sodijo, da De Valero odstopi, ako ne prodre njegovo stališče.

ČESKO-AVSTRIJSKI ODNOSI.

Praga, 13. dec. (Izv.) Predsednika avstrijske zvezne republike dr. Hainisch in kanclerja dr. Schöberla pričakujejo jutri zvečer na gradu na Lani, kjer ju bo sprejel predsednik češkoslovaške republike Masaryk. Sestanek je preračunan na tri dni, tako da se bosta dr. Hainisch in dr. Schöberl v nedeljo vrnila na Dunaj.

Praga, 13. dec. (Izv.) »Narodni Listy« poročajo, da češkoslovaško-avstrijska pogajanja v Pragi ugodno potekajo. Sklenila so je med drugim pogodba o medsebojni izvršitvi depozitov.

ODGODITEV PLEBISCITA V ŠOPRONJU

Dunaj, 13. dec. (Izv.) Avstrijski poslanik v Parizu je danes brzojavno obvestil avstrijsko vlado, da je poslaniški svet zadovoljen s tem, da se plebiscit v Šopronju preloži na 18. december.

Dunaj, 13. dec. (Izv.) Za jutri pričakujejo splošne stavke univerzitetnih asistentov.

ZA ODPRAVO PREKEGA SODA V BRATISLAVI.

Bratislava, 13. dec. (Izv.) Socialnodemokratska in nemška stranka sta sklenili, da se toliko časa ne bosta udeleževali občinskih sej, dokler bo trajal preki sod in izjemne odredbe.

BOJI NA DALJNEM VZHODU.

Moskva, 13. decembra. Trocki je v armadnem povelju sporočil, da je general Kappel, ki ga podpirajo Japonci in ki je zbral Kolčakov armade, napadel republiko Daljnega vzhoda in pozval vojsko, naj se ohrani z zvišano delavnostjo zmožno za boj.

WASHINGTONSKA KONFERENCA.

New York, 12. dec. »New York Times« poročajo iz Washingtona, da po nekem vladnem obvestilu ratifikacija dogovora štirih veselih podpisovalcev ne bo obvezovala, da v svrhu izvedbe uporabljajo nasilna sredstva. Amerikanski delegati so izjavili, da so vedno delovali na to, da se ustavi v besedilo dogovora tudi to, da so vsi ratifikanti obvezani storiti vse mogoče, da so

eventuelna teritorialna vprašanja rešijo mirnim putem.

New York, 12. dec. V svojem govoru o svetovni trgovini je izjavil Hughes, da je želeli, da bi se pri tekočih pogajanjih o reparacijah posrečilo, dobili platformo za trajno gospodarsko in politično stabilnost Nemčije, da bi mogla ta redno plačevati svoje dolgeve.

Politične novice.

+ Demokratska jeza. V nedeljo so bile v Zagrebu občinske volitve, na katerih so zmagale v hrvatskem bloku združene stranke nad demokrati. Zaradi tega je zavladala nad demokrati od Ljubljane do Belgrada silna jeza nad opozicijo. Da bi trezno in mirno razmišljali o vzrokih svojega poraza v Zagrebu, to jim ne pade v glavo, pač po svoji stari navadi psujejo in ker so policajdemokrati, kličejo se za policijo in centralno vlado na pomoč. Tako n. pr. imenuje večerajšnje »Jutro« zmago hrvatskih opozicionalcov združenih v hrvatskem bloku »zmago zapeljivcev, šarlatanov in brezvestnežev, ki zaledujejo »protinarodne in protidržavne cilje«; blok je (po »Jutru«) »fronta slamatoglavih buržujev in desperadnih komunistov, ki trpe na »nerazumljivi psihozi«, Stipe Radić pa je »zločinski tribun«. — »Agrarier Tagblatt« pa piše o »demagogičnih elementih« in »najtemnejših individuih«, katerih vlada ne sme potrditi, dokler Zagrebčani ne bodo uvideli, da je dovoljeno in pravilno voliti samo take moze v občinske svete, ki so centralni vladi po volji. — Tu so demokratje v svoji jezi ne navadno jasno pokazali, kako si oni zamišljajo avtonomijo občin v centralističnem državnem sistemu. Njihovo glavno geslo je in bo: Občina, ki ne voli centralni vladi vseh njenih ljudi v svoj zastop, od vlade nima ničesar dobrega pričakovati, kajti razmerje med občinami in državo ni določeno po zakonih, ampak merodajne so osebne strankarske želje. — To vse si bo treba zapomniti.

+ Belgradski demokratje so poslali po Pašićevi demisiji Pašiću krasno vezano blazino z napisom: Samo še 10 minut! — Politični pomen napisa je Pašić takoj razumel in rekel: Magari še dvajset! — in sprejel je demokrate zopet milosno v vlado.

+ »Ponižne slovenske množice« in »spravljivost« Italije. Rim. listu »Epoca« je dala izjava slovenskih poslancev v rimskem parlamentu povedom glasovanja o zaupnici vladi priliko, da pove svoje mnenje o slovenskem prebivalstvu v Julijski Benečiji in njegovem mišljenju. List pravi, da je posl. Podgornik v dotični izjavi govoril le v imenu slovenske rovarske inteligence: učiteljev, uradnikov in duhovnikov, ki imajo gotov vpliv na nedolga mase, v katerih skušajo vzbuditi nezmiselne nade na osveto. To dela ta inteligenca iz osebnih častihlepnih in koristolovskih namer. »Ponižne in dobroščne slovenske mase« pa o kakem iredentizmu ničesar ne vedo, marveč se z ljubeznijo oklepajo Italije zaradi njene modre spravljivosti in dobrote, kakoršne pod prejšnjim režimom niso bile nikdar deležne.

+ »Jugoslovanske provokacije« v italijanskem parlamentu. Poč. Giunta je v italijanskem parlamentu vložil interpelacijo zaradi nekkih ovir, ki jih je imel na Raketu z jugoslovanskimi funkcionarji italijanski vojaški zdravnik Carvoglio, ko se je s svojo soprogo vračal v Italijo. Odgovorjal je podtajnik zunanega ministrstva Valvassoni Perroni, ki je izjavil, da bo vlada znala varovati ugled svojih državljanzov v inozemstvu in da bo takoj ukrenila primerno, kakor hitro dobi točno poročilo o dogodku v Ljubljani. Posl. Giunta je nato ugotovil, da je ta slučaj le nov dokaz za

sovražnost Jugoslavije nasproti Italiji; vlada naj skrbi za to, da se bosta rapalska pogodba in italijanski ugled spoštovala.

+ Originalna izjava. Predsedniku ameriške farmerske stranke, Christensenu, ki potuje po Rusiji po dobrih kupčijah, je dejal Ljening na vprašanje, ali se ne bo Rusija prelevila iz komunistične republike v kapitalistično, sledeče: »Rusija je in ostane komunistična, njena je nova, sposobna inteligenca, njene so šole, njen je tisk, in tako imamo tudi vso moč, da nadzorujemo denar in kredit, ki je temelj kapitalizmu. Mi smo gospodari položaja, kapital pri nas ne bo vodil politike. Če skušajo protirevolucionarji zrušiti naš sistem, je to toliko, kot če bi kdo bombardiral Gibraltar s fižolom.«

Učiteljski vestnik.

Občni zbor »Slovške zveze«. Dasi je še tri tedne do občnega zbora »Slovške zveze«, vendar se je oglasilo že mnogo udeležencev. Oglasilo naj se še drugi, ki računajo na prenočišče v Ljubljani. Poleg petja bo na pozdravnem večeru tudi vojaška godba in to pred vsem za to, da se tudi učitelji z dežele razvedre nekoliko, ki na deželi zlasti v zimskem času pogrešno potrebnih razvedril. V smislu pravil so člani opravičeni stavlili v razpravi samostojne predloge. Prosimo pa, da iste pošljejo vsaj 8 dni prej oboro v vednost, da jih stavi na dnevni red.

»Slov. učitelje na indeksu«. Po »Uradnem listu« je »Slov. učitelje« postavljen na indeks vseh nevalificiranih napadov na šolsko oblast. Zadnji dve številki »Učiteljskega Tovariša« napadeta višji šolski svet in tudi pokrajinsko predsedstvo in mora tedaj »Uradni list«, če hočejo gospodje člani višjega šolskega sveta biti dosledni in objektivni, postaviti tudi »Tovariša« na indeks. Če se to ne zgodi, bo svet izgubil vero v pravičnost »višjih«, če je še ni.

Dnevne novice.

— Rojstni dan kralja Aleksandra. Uradno se objavlja: Rojstni dan Nj. Veličanstva kralja Aleksandra dne 17. decembra kot državni praznik se vsled žalosti za blagopokojnim kraljem Petrom I. Osvoboditeljem praznuje samo s cerkveno proslavo. Vse druge manifestacije izostanejo. V sled navodila ministrstva notranjih del počiva delo v državnih uradih in oblastvih samo dopoldne. Tudi v trgovinah, zasebnih obratih in delavnicah naj počiva delo samo dopoldne. Hiše naj se ta dan okrase z državnimi in narodnimi zastavami.

— V Beli cerkvi je dvorazrednica, pa že skoraj cel mesec ni nobene učne moči. Ravno sedaj, ko imajo otroci najbolj čas, ne morejo v šolo in imajo toliko več prilike za brezdelje. Če bi kaj pomagalo, bi prosili višji šolski svet, da naj namesto kulturne bojevitosti pokaže raje nekoliko več odločnosti za reden pouk. Drugod ustanavlja vedno nove razrede in vzorednice, da se jih kar ubraniti ne morejo, tukaj nam ne da niti najpotrebnejšega. Ampak vsi ne moremo stanovati v mestih, in če moramo tudi na deželi plačevati davek za učiteljstvo, imamo menda tudi pravico zahtevati, da se naši otroci poučujejo.

— Slovenska dijaška zadruga v Brnu se tem potom najiskrenejše zahvaljuje Kolinski tovarni kavnih primesi za znesek 500 K, katerega je blagovolila nakloniti gorenji zadrugi ob priliki svojega letnega zaključka. Čast narodni tvrdki, ki ne pozabi revnih slovenskih visokošolcev v inozemstvu.

— Mladeniški krožek »Rakovnik« se je v teh dneh na novo organiziral in prevzel nove, vzvišene naloge. Namen tega krožka je zbirati odraslo mladino ob večernih urah, osobito ob nedeljah, organizirati jo v razne odseke z lastnim delokrogom kulturnega značaja in gojiti zanimanje za v. r. k. vprašanja in za praktično udejstvovanje verskih načel. Ob nedeljah in praznikih ima krožek posebno službo božjo v kapeli Salezijanskega zavoda in sicer dop. ob pol 9. uri sv. mašo z razlago evangelija, pop ob pol 4. uri pa govor, litanije in blago.

slov. K službi božji so vabljeni tudi nečlani. Do sedaj šteje krožek okoli sto članov. Člani tega krožka so lahko organizirani pri vseh društvih, ki priznavajo krščansko svetlovno naziranje, ker jim to članstvo ne bo oviralo udeležbe dotičnih sestankov, vaj, predavanj itl. Posebno pozornost obračamo na predavanja, ki jih omenjeni krožek namerava prirediti vsak četrtlet o verskih, znanstvenih in kulturnih vprašanjih. K tem predavanjem so vabljeni vsi mladeniči in moške brez razlike. Vstop bo prost. Pri predavanjih bodo so-lelovali očišne osebnosti iz krogov strokovnjakov in mladinaljubov. — Prihodnji četrtlet bo otvorileno predavanje ob pol 9. uri zvečer. Predavatelj: veleč. g. dr. Josip Srebrnič.

— Za sejmarije. Predbožični kramarski sejm v Brežicah se vsi letos na kvartno soboto, to je 17. t. m. — Meslno županišvo Brežice.

— Opuštile poštno nabiralnice Šmihel pošta Žužemberk. S 15. decembrom 1921 se opuštila poštna nabiralnica Šmihel, podrejena pošti Žužemberk. Zaradi tega se uvrsti od istega dneva kraji Šmihel, Klečeti in Šmarjeta v drugi selski dostavni okraj pošte Žužemberk. Po n. h. se bo dostavljalo vsak ponedeljek, sredo in petek.

— Slovensko zdravniško društvo v Ljubljani je v pogajanjih z sindikatom zavarovalnic glede honoriranja zdravnikov. Do končnoveljavnega sporazuma naj si gg. kolegi zabeležijo prispevke v svrhu zavarovanja, ki so jih izvršili od 1. decembra t. l. dalje in se jim bodo iste poravnale po v sporazumu določenih tarifih. — Odbor. (k)

— Dijakom iz sosednega ozemlja. Kr. italijanska delegacija je naznanila višjemu šolskemu svetu, da se dijakom in dijakinjam iz Jul. Benečije za božične počitnice ne bodo — kakor prej — izdajali posebni potni listi (Passaporto speciale), temveč se bo moral vsak posameznik zgledati pri kr. ital. delegaciji, ki mu bo proti predložitvi domovnice izdala veljaven potni list. (Tozadejno je bilo javljeno že prošle leto, da si morajo vsi, ki so pristojni v nove ital. province, preskrbeti pr. d. pisane potne liste.) Pristojbina za vsak potni list, veljaven za eno leto, znaša 25 lit. v zlatu, ozi. 195 dinarjev.

— Vodstvo strokovne nad. šole v St. Vidu pri Ljubljani vladno vabi k razstavi in predavanju, katero priredi umetniško društvo »Probu« iz Ljubljane in ki bo v nedeljo 18. t. m. v šolski risalnici v St. Vidu. Razstava traja od 8. do 18., predavanje pa bo ob 15. Predaval bo g. prof. Volavšek o zgodovini ljudske umetnosti in g. prof. dr. Rožič o gospodarskem pomenu te umetnosti v obrti.

— Slovensko planinsko društvo naznanja, da je koč v Kamniški Bistrici zaradi lova zaprta za čas od 15. do 17. t. m. Turisti naj torej tekoči teden ne posejajo koč v Kamniški Bistrici.

— Žal sten konec godovanja. Dne 7. decembra so godovali pri Mariji Zust na Vrhu pri Zireh. Zastirali so rodokolno in Janez Bradeška s Hlevenga vrha je večkrat ustrelil. Fantje so šli na to v hišo, kjer so pili in se končno tudi prepirali. Ob 3 uri zjutraj so fantje zapustili hišo, toda na dvoršču so se pričeli prepirati in Jakob Loder z Vrha je pričel pretepati s palico Jakoba Bradeška, kar je videl njegov brat Joža Bradeška, ki je ustrelil s puško. Strel je bil usodopolen, ker je kroglica začela 31 letnega Jakoba Lodera na čelo in mu razbila črevo. Bil je takoj mrtev. Janeza Bradeško so zaprli.

— Samomor ruske kneginje. Ruska kneginja Tenurski, ki je živel v svoji vili ob Lado Madocire je pred dnevi skočila v jezero in se utopila. V pismu, ki ga je poslala svojim soročnikom, pravi, da je to storila radi velike zapuščeni. Svoje črtačenosti in vse svoje nemorenje je zapustila v prid gladujočim v Rusiji.

— 10.000 aretacij. V nondeljek je zašreblška policija aretirala nevarnega žensnega tala. On je bil 10.000. oseba, ki je bil aretiran v tekočem letu. Tako visokega števila aretacij še ni bilo v Zagrebu.

— Stavka visokošolcev v Subotici. Pred par dnevi so pričeli študenti pravne fakultete v Subotici stavkati, ker im še dosedaj niso izplačali obilnih plačil. Njihovim zahtevam so se pridružili tudi belarški akademiki, ki prično s stavko, če vlada v najkrajšem času ne izplača podpor.

— Nesreča na lovu. Dne 8. decembra si je zlomil Palmev lovec Franc Meglič iz Strahomera na lovu levo nogo.

— Kdor ve kaj poročati o inf. Josipu Hönigmanu iz Metlike, po poklicu mizar ki je bil leta 1915 ujet na ruski fronti in se je nahajal v Taškentu (Sibirija), Soperni logar 5. po.k. naj blagovoli proti povrnitvi stroškov za naznaniti na naslov A. Galč, Ljubljana, Poljanska c. 21/11.

Jože Jagodič: Apostolu in očetu.*

Ze leto dni — odkar nam je oko v bolesti zablestelo, že leto dni, odkar je v zimi polje naše zadrželo — da več Te ni!

Odšel si — moral si — čeprav se Ti je zahotelo — že v onih zadnjih težkih dneh živeti, že živeti, čeravno vedel si, da moral bi trpeti — — —

Nič več, čemu — saj vse si dokončal, saj Te zato Predobri k sebi je pozval — — — Apostol, oče —!

Ko je Gospod nekoč nad mestom svojim razjokal težke solze v tainem vsespoznanju je spetel vitek bič, za ljudstvo svoje bridke, težke bič. Potem je z Oliske gore stopil doli in hotel v mesto v svetloizni boli in tam v hotel in bičal in izganjal in ni prestal. Čekler ni slednje skrnilca iz templja božjega izgnal. —

Ta veliki Glasnik — to bil si tudi Ti! Pri nem si našel zolega in moči, da si nad ljudstvom svojim neizprosen bič vzhvel.

* Deklamacija pri proslavi 40 letnice Ciriškega društva ljublj. bogoslovcev v spomin biskupu Mahnič.

ko si spoznal, da je demovje Tvoje v razbojno jamo vrad bil preodl. Ti videl si, kako je laž bohotno rarla, Ti videl si, kako se je nesramna vsepovsod razpasla,

Ti videl si, kako resnica gine, kako začinja se Tvoji lastni rod v temine. In laž je laž — resnica je resnica — zato izdani laž, če ne z lahkoto, izdani biš moral nasilno, z nočem. To si začel no brezobzirnem česlu svojem, ko si s peresom in besedo in dejanjem boril se s svetim breznehanjem, da jim zastaviš pot — vsem farizejskim učeni-

kom in narodnim zavodnikom, ker nisi mogel slediti, kako Tvoj narod gine — da nekda v blatu žalostno poine — — — Ti veliki nš učeni! — Ti naš sacerdos magnus! Tvoj vzor — ves Kristus v vsem življenju — Vzor isti Kristus bil Ti tudi je v trobljenju — saj bil si mučenik! Vse Tvoje sedemdesetletno žitie je bilo velik trivenk. Do zadnjih dni na nem si doreval, do zadnjih dni veliko štev svojo — in kakor vzor Tvoji — Kristus — si enako dokončal življenje s tem, da si trpel zaradi naukov svojih — — —

ko Te je zviti tujez viel in Te izgnal — — — Ti veliki in narodni troin! — — —

Po dolh, težkih dneh telo so oslabele vrnili krvoloki nam in danes steklo se je leto dni odkar nam je oko v bolesti zablestelo, da več Te ni! — — —

Zdaj sniš. Tam doli v zašreblški arkadi počivaš — snivaš spanie boljših dni; a nam še vedno se oko solzi, ker več Te ni! Ti nesebični naš ljubitelj! Kako bi za Teboj ne žalovali — saj v narodnih vodnikih ni da bi, čigar srce bi nas pred drugimi ljubilo. —

Ti vedel si, kaj je mladina ljudstvu, zato si sebi naložil življenjsko stavil dijaško mladež v luči Kristovih idej prekvasti, da ona nam posle prekvasti in vzgoji ves nov slovenski in hrvatski rod.

Ah, čel. Ti veliki apostol! Podlej svoj rod, da vsepovsod počanja, raste in kioi — — — Pa — Ti ne vidiš — ah — saj sniš, počivaš truden v zašreblški arkadi — Nikar — predrami se, posle, v tei Tvoji veliki armadi počanja, raste in kioi o'sle, moč luči in resnice Kristovih idej — — —

Ti mirno sniš — in ni Te strah — Nas tudi ne — čeprav v solzah, srce v bolesti nam za Tabo joče! — Saj ni moč, da — — — Sai ni sirače nas zapustil — o'el Ne, ne! Pred Bogom kot duhovnik veliki stojiš, za nas skriš, naš priporočnik, naš oče — — —

Zato pozdravljen dobri oče Ti — naš oče — o'el — — —

Colomba.

17

Prosper Mérimée. — Poslovenil —!

»Ne«, je rekla miss Lidija čisto tiho v laškem jeziku očividno, da ne bi razumel njen oče. »Toda zamerili ste mi večeraj moje nedolžne šale in ne maram, da bi odnesli slabe spomine od svoje služabnice. — Kakšni grozni ljudje ste Korzičani! Z Bogom torej; na skorajšnje svidenje — upam.

Podala mu je roko. Orso je v odgovor mogel le vzdihniti. Colomba se mu je približala, ga je pe'jala k oknu in mu nekaj pokazala; držala je nekaj pod svojim mezzarom in mu nekaj tiho govorila.

»Gospodična«, je ogovoril Orso miss Nevil, »moja sestra bi vam rada podarila nekaj nemavadnega; izrednega mi Korzičani nimamo ničesar, da bi podarili... razen naše nek'lonjenosti... ki je ne izbrise čas. Sestra mi pravi, da ste radovedno ogledovali to bodalo. Družinska starožitnost je. Najbrže je vzel kdaj ob boku katerega izmed »caporalov«, ki sem jim dolžan čast, da sem se seznanil z vami. — Colomba ga ceni tako visoko, da me je prosila dovoljenja, da ga vam čmo podariti; sam ne vem, naj li priitrdim, kajti bojim se, da se boste norčevali iz nas.«

štajerske novice.

š Celje. V četrtek dne 15. decembra ob 8. uri zvečer se vrši v pisarni SLS, Leli vol, 1. nadst., izobrazovalno predavanje Slov. ljudske stranke. Predava g. vikar Jurak o časopisju. Somišljeniki, pridite!

š V socialističnem Mariboru. Največja prometna cesta, Aleksandrova cesta, v zadnje dni izgleda hujše kakor kdaj med vojno ali pod vladnimi komisari. Ob straneh velike grmade umazanega snega, po sredi blato pomelano s snegom, nikjer pa nobenega prehoda do poprečnih ulic, kakor bi na magistratu ne imeli niti ene lopate in te črge mestnega delavca. — Po Mariboru je vse polno milijonarjev, ki stanujejo v razkošnih stanovanjih; eno in ista rodbina razdeljena po dveh nadstropjih. Teh ne vidi nihče. Preiskujejo pa se s čudovito natančnostjo stanovanja malih obrtnikov, vdov in sirot, ki se izganjajo zdaj sredi zime ven, če se ne morejo izkazati, da so neobhodno potrebni v Mariboru. Tako se je n. pr. odpovedalo stanovanje itak pomolovana vredni soprog bivega gledališkega ravnatelja N. Pri nekem čevljarju, ki zaposluje 10 pomočnikov, ki morajo pri njem stanovati, so zasledili od štirih sobic eno odveč in en štedilnik. — Iztaknejo branjevo, ki je prodajala ja ce po 4 K 50 vin. namesto po 4 K. Niso pa še iztaknili nobenega milijonskih verižnikov, ki pošiljajo cele vadone laje v Svico, jih po delu kupujejo po 9—10 K, prodajo a v Svico po 30—50 K. In niso še nič razkrinkali, zakaj so goveje kože tekem enega meseca poskočile od 28 na 40—50 K pri kg, čeprav je živina ceneja. In nihče ne ve pravega odgovora, zakaj je tudi usnje poskočilo skoro za 100 odstotkov.

š Huda obsodba ženskega sodišča. Nedeljsko zborovanje mariborskih obrtnikov se je zaključilo z nenavadno ostro obsodbo občinskega sodišča. Predsedstvo zborovanja je namreč tik pred razpustom prejelo obvestilo, da je občinsko sodišče kar samo od sebe zavrglo prošnje obsojenega čevljarkega mojstra Josipa Suliča na pomilostitev. Ker je bilo občinsko sodišče sprito sklepa občinskega sveta že z dne 29. nov. razpuščeno oziroma glasom »Službenih Novic« z dne 3. decembra ukinjeno, bi moral poslovni predalec občinskega sodišča to prošnjo priložiti istinskim potom centralni vladi. Občinsko sodišče pa se ni hotelo »raziti«, je funkcioniralo naprej in je to prošnjo kar samo — odklonilo. Ker so že par dni po izdani rekurzni obsodbi k Suliču poslali tudi rabežnika, čeprav je imel še 8 dni odloka za nastop kazni, je vse to dalo povod govorci, da si člani občinskega sodišča iz Suličeve globe hočejo izplačati svojo dnevnice. Predsednik mariborskih slovenskih obrtnikov g. Novak je med burnim odobravanjem izrekel naravnost uničujočo obsodbo na nezakonitim postopanjem občinskega sodišča, ki je imelo pogum preganjati in obsoditi samo male obrtnike in trgovce, dočim niti eden obloženih milijonarjev ni bil obsojen. V žudni luči s to afero, ki se zljaz razkrije v Belgradu, je tudi Suličeva stranka NSS, katere člani so poleg socialistnih demokratov največ pripomogli do fersirane obsodbe v drugi inštanči.

Gospodarstvo.

OBERT IN INDUSTRIJA.

š Računstvo za ženske obrti. (Sesavljen ilinko Podkrajske, profesor na tehniški srednji šoli v Ljubljani. — Cena vezani knjigi 28 K. V Ljubljani 1921. — Profesor Podkrajske je interesantna prikazen oseba na našem domačem obrtno-industrijskem polju. Nesešto knjig nam je že spisal za naše obrtne in obrtno-nadaljevalne šole. — Sedaj je šel še en korak naprej. Napisal nam je dve novi knjigi, ki sta namenjeni v prvi vrsti samo za praktične obrti. Podal nam je v prvi knjigi: »Računstvo za ženske obrti«. Knjiga je nova, čisto samostojna, originalno sestavljena. V splošnem delu nam podaja obrtno računstvo (Osnovni račun). V tem poglavju je nakopičenih toliko praktičnih primerov-računov, da se moramo kar čuditi pisateljevi iznajdljivosti in tej smeri. V nadaljnjem navaja izgleda za dobiček in izgubo, procentne račune, ambalažo (spravilo), akonto, rabat, provizija, obresti in obrestne račune. Velezanimivo je dalje poglavje o novic in denarnih zavodih. Na kratko so razloženi osnovni pojmi o denarju (novce), o vrednosti novca: notranja zakonita in trgovska ali kurzna vrednost novca. Potem govori o posojilnicah in hranilnicah: o deležih, o dividendi in o rezervnem zakadu. Razloži na kratko zavarovanje za bolezni in nezgode, vse poasneno s praktičnimi primeri. V strokovnem delu razpravlja o kalkulacijah vobde i. s. o nakupni kalkulaciji — s primeri — o prodajni kalkulaciji — vse lepo pojasnjeno z zgledi (računi). — Končno pojasnjuje donosnost ali

rentabilitetni račun. V dodatku podaja pregled jugoslovanskih me in tede in najvažnejših inozemskih novcev. Dodaja končno še talele za obrestil, tarife zavarovalnih prispevkov za bolezni in nove kolkovnice. — Knjiga je tako praktično, pregledno in razumljivo sestavljena in je neobhodno potrebna za vsako žensko obrt. Knjiga je za razvoj in pravilno obratovanje vsakemu obrtniku in obrtnici skoro neobhodno potrebna. In končno, knjiga je čisto nova, popolnoma našim novim razmeram prikojena in Slovenci do danes še nismo imeli tako praktične knjige za naše ženske obrti. Zato vse naše obrtne kroge opozarjamo nanjo in jo lepo priporočamo. Drugje bomo na kratko govorili o knjigovodstvu za ženske obrti.

BORZA.

Zagreb, 13. dec. Devize: Berlin 138—139.50, Italija 1170—1175.50, London izplačilo 1070—1075, ček 1065—1070, Newyork izplačilo 252—253, ček 0—252, Pariz 2010—2015, Praga 315—317, Svica 4050—4060, Budimpešta 39—40.50. Valute: Dolarji 249.50—250.50, avstr. krone 4—4.50, carski rublji 27—28, francoski kranci 0—20.0 napoleondor 000—0, nemške marke 134—135, rum. lei 0—212, ital. lire 1150—1155, angl. funti 1035—0, češkoslovaške krone 0—0.20.

š Repatriacija predvojnih Avstro-ogrskih posolil. Ker je Jadranka banka, podružnica v Ljubljani opustila posle repatriacije, se pozivljajo v Ljubljani stanujoče stranke, katere so svojecasno pri njej deponirale rentne knjižice poštne hranilnice, glaseče se na predvojna posojila. Da iste pri njeni blagajni dvigne o, da zamorejo zadostiti naradni generalne direktorije državnih dolgov v Belgradu z dne 14. novembra 1921 D. št. 17.008 v »Uradnem listu za Slovenijo št. 144 od 2. decembra t. l. Rok protesta potече 15. decembra t. l.

š Ali bo Nemčija mogla plačati vojno odškodnino? To je vprašanje, ki momentano razburja vse kroge, ki imajo poslovne zveze z Nemčijo, ker od nje zavisi kurz nemške marke. V zvezi s to zadevo prinašajo angleški časniki obširna poročila o knjižli, ki jo je pred kratkem izdal profesor Gustav Cassel pod naslovom »The World's Monetary Problems« (Svetovni denarni problemi). V tej knjigi se nahajata dva memoranda, ki jih je sestavil profesor Cassel na povabilo Lige Narodov in v katerih med drugim izraža sledeče misli. Po njegovem mnenju je zelo dvomljivo, da bi Nemčija mogla izpolniti svoje repatriacijske obveznosti. V dobro informiranih krogih pravdujejo prepričanje, da je Nemčija že z izplačili tekočega leta iztrgana do skrajne meje ter da ji preti gospodarski polom, če bi se zahtevale takoj še nadaljne vsote. Navadna argumentacija trdi, da bi odškodnina morala priti iz prihrankov. Toda prihranki se ne morejo uporabljati v poljubno svrha, ker se takoj pretvarjajo v realni kapital, ki je potreben za nadaljni gospodarski razvoj in tega razvoja ni mogoče ovirati, ne da bi trpela produktivna zmoglost narodnega gospodarstva. Olplačila bi bila mogoča eventuelno na ta način, da bi se znižal življenjski standard nemškega prebivalstva, toda znižala bi se obenem tudi njihova produktivna zmoglost in končni efekt bi bil zopet ta, da bi v gotovem momentu nadaljnja izplačila postala nemogoča. Kar se tiče plačil v zlatu pripominja profesor Cassel, da bo ravno ta zahteva dvigala ceno te dragocene kovine tako visoko, da bremen absolutno ne bo mogoče nositi. Pomisliti je treba tudi, da države, ki zahtevajo odškodnino, nečje sprejemati nemških izdelkov, ker nečje izpodkopavati lastni industriji in povečati brezdelnost v lastnem gospodarstvu. In vendar bi bil to edini način, po katerem bi Nemčija odškodnino v resnici mogla plačevati. Kakorkoli že torej presojamo ves problem, vidimo, da ne pride mo do zadovoljivega rezultata. Isto velja tudi glede medsebojnih dolgov zavezniških držav. Veliko teh medsebojnih vojnih obveznosti bo torej treba odpisati in Nemčiji odškodnino znižati. Družbene države in Velika Britanija, kot največje upnice, bodo izgubile največ, a bodo končno tudi največ pridobile vsled pozitivne svetovne trgovine, ki se bo zopet razvila ob bolj normalnih gospodarskih razmerah.

š Izgube trgovske mornarice v letu 1920. L. 1920. je izgubila svetovna trgovska mornarica 370 parobrodov s 518.595 tonami in 215 jadrnic s 138 tisoč 939 tonami nasproti 524.172, odnosno 112.658 tonam v letu 1919, a 3.322.791, odnosno 150.019 tonam v zadnjem letu vojne.

š Proizvaja holandskega sladkorja znaša letos 300.000 ton.

š Konzularna viza za izvoz blaga v Italijo odpravljena. Veterinarski oddelek poljedelskega ministrstva razglasuje v Službenih Novicah z dne 9. decembra 1921, da je italijansko ministrstvo notranjih zadev izdalo neredbo, da konzularno vize ranje spričeval o izvozu za pečljitve mesa iz naše države v Italijo niso več potrebne. Trgovska in obrtniška zbornica opozarja na ta razglas vse zainteresirane kroge.

š Znižani tarifi Trst. Črna morje. »Lloyd Triestino« je znižal prevoznino za promet med Trstom in Benečijo in Črnim morjem.

š Čarobno je to Lodalor, je rekla miss Lidija, »toda družinsko orožje je; ne morem je vzeti.«

š Saj bodalo ni očetovo, je živahno posegla vmes Colomba. »Podarjeno je bilo enemu izmed materinih dedov od kralja Teodora. Če ga gospodična sprejme, nam naredi veliko veselje.«

š Glejte, miss Lidija, ne sramujte se kraljevega bodala.

Ljubitelju starožitnosti so pač darila kralja Teodora neskončno dragocenejša kakor darila tudi najmočnejšega vladarja. — Skušnjava je bila velika, kajti miss Lidija je že videla učinek tega orožja, ko bo ločal na mizi v njenem stanovanju na trgu Saint-James.

š Toda, je ugovarjala jemajoč ga obotavljivo kakor kdo, ki bo vendarle vzel, ter se z najdražestnejšim nasmehom obrnila do Colomba, »ljuba gospodična Colomba... ne morem... ne upam vas pustiti, da bi šli brez orožja.«

š Saj gre brat z menoj, je Colomba rekla s šibkim glasom; »in dobro puško imava, ki nama jo je podaril vaš oče. Orso, ali si jo nabil s kroglo?«

Miss Nevil je vzela bodalo; Colomba je v odškodnino za oatro in koničasto bodalo, ki ga p o d a r j a, zahtevala bakren novič, da odvrne nevarnost, ki je združena s takim darilem.

Končno je bilo treba odriniti Orso je še enkrat stisnil roko miss Nevil; Colomba

ba jo je objela, potem pa ponudila svoje rožne ustnice polkovniku, ki je bil ves začuden nad korziško olikanostjo. Miss Lidija je gledala skozi okno kako sta brat in sestra zajahala konja. Colombine oči so žarele v hudobnem veselju, češar prej še ni opazila. — Ta močna in velika, v svojih mislih o barbari, čači, strašna ženska z jezo na čelu, z upognjenimi ustnicami vsled prikritnega nasmeška, je peljala oboroženega mladeniča. Lakoar na usodno početje. Spomnila se je Orsove bojzani in mislila, da vidi hudobnega duha, ki ga vleče v pogubo. Že na konju je Orso še dvignil glavo in jo opazil. Bodisi da je razbral njene misli, bodisi da ji je hotel reči zadnji z Bogom: vzel je egiptovski prstan, ki ga je obesil na vrvice in ga nesel k ustnicam. Miss Lidija je zardela in stopila od okna proč, a stopila skoro takoj nazaj. Videla je dva Korzičana, ki sta se hitro oddaljvala na svojih malih ponejeh; držeč se proti pogorju. Pol ure pozneje ju je polkovnik še pokazal s svojim daljnovidcem, kako sta jahala vzdolž ob koncu zaliva; videl je, kako je Orso pogo to obračal svojo glavo proti mestu. Končno je izginil za močvirjem, kjer je danes dreverna šola.

Miss Lidija je ob pogledu v zrcalo opazila, da je blela.

š Ponej se imenuje posebne vrste konj raihne postave, s dolgo dlako; večkrat pa tudi sploh majhen konj.

š Nova borza v Bratislavi. V januarju bo otvorena v Bratislavi produktna borza. š 2. tni trg. Na novem trgu cene ošenic stalno rastejo. V Bački je ošena 1400 K. v Slavoniji za 20—30 K za metr. stot nižja. Poudub je zelo malo. Bledo se prodaja največ v Češko-Slovaško in Avstrijo. V Zagrebu se išče ošena po 1450 K. a v Avstriji franko Špilje 1500 K. — Rž se išče po 1080—1100. — Ječmen se ponuja po 1080—1100, vojvodinski je za 50 K dražji. — Koruza se nudi stara po 1170—1200, nova na ro 1060—1100. š Centralni trgovački register. V Belgradu je prišel z dnem 30. novembra izhajati »Centralni trgovački register«, ki bo prinašal seznam vseh registriranih domačih trgov in pa največje trgovke iz inozemstva.

Prosveta.

pr Prodavanja za inteligenco. Snoči je predaval prof. dr. Ujčič o »Farizejski moralici«. Oziral se je najprej na očitek, da je kat. etika preveč »legalistična«, češ, da gleda samo na zunanjo plat dejanja, dočim da se premalo zmeni za notranjo vrednost čina; z drugimi besedami se ji očita farizeizem. Proti temu očitku jo hoče braniti. V ta namen razlaga pojem legalnosti; dokaz pa, da katoliška etika ni zgolj »legalna«, nam nudi pogled v zgodovinske razmere, v katerih je nastala. — Prav za časa Kristusa je vladal namreč v Palestini skrajni formalizem, ali naravnost mehanizem na etičnem polju, osobito pri farizejih. Govornik slika, kako je nastala ta sekta; imela je v začetku ortodoksno nameno, toda padla je kralju v neznosni formalizem, ki se je oziral le na zunanost čina. Proti temu formalizmu postavila Kristus tožišče svoje etike v notranjost, v srce, katera beseda igra v njegovih govorih zelo veliko ulogo. Vzvišenost krščanske etike dokazuje govornik posebno na veliki zapovedi o ljubezni, ki mora prešiniti po Kristusu vse notranje sile. S tem zahteva Zveličar reformo in kulturo srca, kajti iz srca izhajajo dobra in zla dejanja. Tako reformo srca pa potrebuje tudi sedanja družba in tu prehaja govornik iz teoretičnega in zgodovinskega polja na aktualna tla našega moralnega življenja. Sedanja družba je v mnogočem slična farizejski, ker pazi preveč na obliko, premalo na vsebino. Odtod se poraja ona dvojna morala, ki je rak rana družbe, ena morala za »privatno«, druga za »javno« porabo. Resno šiba nezadostnost »javne morale«, o kateri se sploh ne da govoriti, dokler se ne popravi individualna morala. Ob tej priložnosti so je govornik dotaknil tudi delikatnega problema o prostituciji, glede katere vladajo naravnost farizejski pojmi, ker družba obsoja žensko, nikakor pa ne moškega, še manj pa delikta. Pri takem etičnem naziranjju družbe mora ostati srce prazno. Srečno bo to srce le tedaj, če zajame resnico. Na poti do resnice odklanja govornik etiko Stojikov kot premalo psihologično, Kantovo kot preveč puristično in sploh vsak goli intelektualizem, kajti za kreposti je potrebna tudi zrahiana zemlja plemenitega srca. Plemenito pa bo le tedaj, če se napolni z duhom Večne Resnice. — Udeležba je bila jako velika. — Prihodnje bo po novem letu, dne 10. januarja. Predaval bo univ. prof. Lukman o praksiščanstvu.

pr Spored koncerta, ki ga priredi v nedeljo dne 18. decembra t. l. zvečer ob 8. uri v veliki dvorani hotela Union najstarejša hrvatska pevsko društvo »Kolo« iz Zagreba. 1. Smetana: Veno. Moški zbor. — 2. a) Grečaniinov: Vzarev je ognistom; b) Lisenco: Kozakčku ludi ideš? Mošan zbor. — 3. a) Walewski: Zawód; b) Musorgski: Narodna pjesnja. Moška zbor. — 4. a) Kjuji: Neuročaj; b) Mokranjac: Kozar Mešana zbor. — 5. a) Kimovec: Prelepo je ravno polje; b) Stolcer: Voda zvira iz kamena. Mešana zbor. 6. a) Konjović: Vragolani; b) Jozefović: U ženskom kotu. Ženska zbor. 7. a) Spremljevanjem klavirja. — 7. a) Grgošević: U času, dok se akšam čita; b) Široka: De ima voda? Moška zbor. — 8. Dobronić: Cobani i Šojčica. Mešani zbor. Vstopnice se v predprodaji v pisarni Glasbene Matice, Gosposka ulica št. 8, 1. nadst.

pr Pevsko društvo »Ljubljanski Zvon« pripravlja za sredo meseca januarja zanimiv koncert, na katerem se bodo izvajale izključno narodne pesmi iz vseh delov Jugoslavije v samospelvih moških in mešanih zborih.

pr Orkestralni koncert Glasbene Matice v Mariboru. Tretji letošnji koncert Glasbene Matice v Mariboru se je pod vodstvom ravnatelja Topića na večer 7. t. m. proslavil v instrumentalnem izvajanju vtičkapolnih skladb moštrov. Smetana, Dvořak, Grieg, Thomas, Rimski-Korsakov in Goldmark. Nad 50 članov broječi zbor, med njim tudi vojaška godba in zares zadovojiv zborni spored bi bil lahko prenapolnil veliko Götzovo dvorano, ki je spodaj levo skoro zevala praznote, dočim je bil balkon zelo dobro obiskan ponajveč z mladino. Ravnatelj lopit je dokazal, da razume ne samo voditi tako raznovrstni zbor, ampak ga tudi vzgojiti. Zeleti bi bilo, da se Glasbena Matica potrudila razširiti svoj delokrog na lastne gojence, na naše umetnike. To sedanje razmerje se nam zd. nezdavno in nedosledno. Na oni strani se branijo v odbor Matice sprejemati znane umetnike-diletante nemške narodnosti, na drugi strani pa nam ravno ob takih slavnostnih prilikah, ko bi imela Matica pokazati tudi mariborskemu mestu, kaj znamo tudi mi sami na polju umetnosti, med zborom svojih gojencev pokaže tudi znane nemške glasbenike. V odvor spetdajo ljudje, ki hrepene samo po delu in ne tudi po samoljublju; takšni posamezniki uničijo prej ali slej vse ogromne žrtve svojih idealno-pošrtivovalno sodelujočih tovarišev. Unamo, da bo novi odbor polagoma zbrisal vse črne sence izra odpretekle dobe in da povzdigne Glasbeno Matico tudi v instrumentalni glasbi na višek, kakor ga Maribor lahko pokaže, če mu ni pilača več kakor glasba.

Ljubljanske novice.

š Slavnostna predstava v Ljudskem domu se ne vrši na predvečer — kakor je bilo večeraj pomotoma javljeno — temveč na večer proslave desetletnice obstoja Ljudskega oira v nedeljo 18. dec. ob pol 20. uri. Vstopnice se dobe od danes naprej vsak dan od 12. do 13. in od 17. do 19. ure v Ljudskem domu.

š Odbor Slov. kriš. soc. zveze ima danes v sredo 14. dec. ob 20. uri v Jugoslovanski tiskaruli sejo. — Predsednik.

š Krokova prosveta. Zveza uradnic in trg. nast. vabi vse članice, da se danes običnega zbora in predavanja polnoštevilno udeležijo. Pričetek ob 7. uri zvečer. — Odbor.

š Popisno pole za hiše in stanovanja se bodo pričelo razpisati še v petek jutraj. To se naznanja vsled tega, ker hodijo nekateri že sedaj na magistrat po popisne pole vkljub temu, da je bilo v listih objavljeno, naj pridejo hišni gospodarji po pole, če bi jih do 20. decembra ne bi dobili dostavljene na dom.

š Zdravniške službe. Mestni magistrat razpisuje v Uradnem listu z dne 12. decembra 1921, št. 147, službo mestnega zdravstvenega svetnika (mestnega fizika), odnosno druge službe v mestni zdravniški službi. Prošnje je vlagati do 25. decembra 1921 pri magistratnem predsedstvu.

š Ukradeni perlo. Kavararju Ivanu Stritarju na Vidovdanski cesti je bilo ukradenih 40 belih žepnih robcev z znamko I. S. U servijet in dvoje spodnjih hlač z znamko V. S.

š Prodaja sunilivega blaga. Prijet je bil Anton Kajfež iz Lanje Loke, ker je protajal beli namizni pri z znamko I. C. Ker Kajfež zelo rad mesto natakarije odgrinja mize, naj so tiši, ki pogreša kak bel pri z znamko I. C. zglati na policijskem ravnateljstvu v sobi št. 16.

š Prijeti tatovi. Ljubljanska policija je aretirala Ivana Grbeca, ki ie v Šmartinu pri Litiji ukradel dežni plašč. Odsel ie na to v Ljubljano, kjer ie dobil v neki trgovski delo in ie gospodarija prečevoril, da mu ie dal 1000 kron predurima, pečeš teča ie pa ukradel še nekemu sodelavcu 600 kron. — Na kolodvoru ie bil aretiran nevaren mariborski vlonilec Jože Gačnik, za katerega se živahno zanima mariborska policija. Poslali so ga v Maribor, ker so našli pri njem ključ, s katerim ie bil nekie v Mariboru izveden vlom.

Katoliški vestnik.

š Misijonske pridige na praznik sv. Treh kraljev. Vsled prošnje vodstva Družbe sv. Petra Klaverja opozarjamo št. gg. župnike in cerkvene predstojnike, ki mislijo v svrhu pospeševanja od papeža Leona XIII. vpeljane in od sv. očeta Benedikta XV. ukazane zbirke darov za afrikanse sužnje, na praznik sv. Treh kraljev, ali kjer ie primernejše, nedeljo prej ali pozneje, imeti ali oskrbeti pridigo o afrikanstvu, misijonih in o žalostni usodi afrikanških sužnjev, da jim imenovana Družba brezplačno daje osnova take pridige kakor tudi tozadevne letake o suženstvu v Afriki, ki naj se po pridigi razdele. Blagovolite jih (letake v poljubnem številu) naročiti.

š Morala. Neki žurnalst v Parizu je hotel preizkusiti poštenost in pravičnost Parižanov na ta način, da je na raznih ulicah spustil svojo denarnico na tla, kakor bi jo izgubil. V denarnici ie bilo 50 frankov. Prva, ki ie pobrala listnico, ie bila gospa, ki ie dostojno izgledala. Ozrla se ie paho naokrog in spravila najdeno listnico. V istem hipu se obrne častnik in pravi: »Vi ste nekaj našli; to ie moja listnica.« Gospa se jecljae izgovarja ter opravičuje in dá denarnico nazaj. Ta poskušnja se ie večkrat ponavljala, a vedno s istim uspehom. Ne noben moški, ne nobena ženska ga ni opozorila na izgubljeno denarnico, marveč vsakdo ie hotel najdeno stvar zakriti. Paž značilno!

Orlovski vestnik.

Ljubljana—Sv. Jakob. Danes točno ob polnesni uri zvečer redna telovadba v telovadnici na Grabnu »H. mestna deška li. šola). Obvezna tudi za vse člane netelovadce.

Mariborska porota.

V ponedeljek 12. t. m. se je pričelo pod predsedstvom dež. sod. svetnika Posega zasedanje mariborske porote z dvema slučajema.

Požigalec doma svoje čene. 60 let stari Filip Ravar je obtožen, da ie v noči na 9. septembra v Segovcih zažgal gospodarsko poslopje svoje ločene žene Julijane, katere prvi mož ie pred leti zgorel v ognju doma. Filipa ie grizla ločitev z ženo, vrnil se ie k nji kot hlapec in razvel pekel novih sovraštosti tudi do sina iz prvega zakona. Ker ie grozil, da bo vse postrleil, ie žena poskrbela, da so mu odvzeli orožje in ga v Ljutomeru obsodili na 3 dni zapora. S tem pa ie priklopel njegovo sovraštvo do vrhunce. Namesto v zapor, ie šel zvečer 9. sept. in vrzel gorčo čunjo na svinjak. Ogenj se ie vsled listja in krme hitro razvel in razširil ter uničil vse gospodarsko poslopje, rešili so samo hišo. Škoda ie cenjena na 35.000 kron. Ravar ne tatij svojega zločina. Obsojen ie bil na 8 leta težke ječe.

Zalosten konec pretepačev. Staremu Ravtarju sledi na obtoženo klop mladot krojaški pomočnik Peter Zorko iz Ivanicev kot ubilaec pretepača Miha Vrbljaka, kateri slednji ie prišel dne 25. sept. v neko gostilno v Ivanicih, kjer ie že sedela večja družba domaćih in fantov iz Kravanov. Vrbljak ie takoj prišel z avto-biksom, s čemur ie razburil vinčno duhove. Ko jih ie gostilničar razgal, ie Vrbljak zunaj že začel s pretepom. Trstenjak ie prihitel na pomoč ali medtem, ko ie skušal Vrbljaka pomiriti, ga ie Vrbljak dregal z nočem po obrazu. Ko ie prišel Trstenjaku na pomoč še Peter Zorko, ie tudi on poskusil Vrbljakov nož. Že se ie Zorko hotel odstraniti, kar ga pozave Trstenjak na pomoč. Zorko ie poličel kol, pride nazaj in lopne s kolom Vrbljaka po trebuhu. Udarec ie bil tako nesrečen, da ie Vrbljak vsled vnetja trebušne mrene kmalu nato umrl. Zorko, ki nikakor ne izgleda kot ubilaec in vse priznava, se zagovarja s siliobranom. Obsojen ie bil na 18 mesecev težke ječe, katero kazni ie Zorko sprejel.

Kaj ie E. s. fluid — to ie zna! Lekarnar Feller — Stubica!

Božična in novoletna darila
si oglejte samo pri
manufakturnem oddelku Gospodarske zveze, Dunajska c. 29 na dvorišču.
Velika zaloga sušna za moške in ženske obleke in najlepša izbira vsakovrsnega spodnjega perila za moške, ženske in otroke.

(Za dvakratno objavo v eno se računa 16 kron.)

BARTNI TRAKOVI, OGLJENI PAPIR.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 8
BATERIJE ZA ŽEPNE SVETILKE
A. Stadler, Sv. Petra cesta št. 23.
FOTOGRAFSKI ATELJE:
Grabec Franjo, Miklošičeva c. 6
IZDELAV. ČAJNEGA PECIVA.
T. Novotny, Opekarska cesta 26
KNJIGARNE
Jugoslav. knjižarna. Pred škofijo.
KLOBUKI in KONFEKCIJA:
Kunovar Ivan, Stari trg 10.

Priporočajo se sledeče domače tvrdke:

(Za dvakratno objavo v eno se računa 16 kron.)

KLEPARJI
Korn T., Poljanska cesta 8.
Remžgar & Smerkol, Flor. ul. 13.
KROJAC.
Slapar Oroslov, Ravnikarjeva ul. 18.
KONFEKCIJSKE TRGOVINE
Olup Josip, Pod Irančo.
LEKARNE
-Pri Mariji Pomagaj-, Reslj. c. 1.
MEHANICA DELAVNICA
za pisalne stroje.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 8

PARNA PEKARNA
Jean Schreyer nasl. Jakob Fav-
čič, Gradišče štev. 5.
PISALNI STROJI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5
ŠPEDIJSKA PODJETJA
Ranzinger R., Cesta na južno že-
leznico št. 7-9.
Uher F. & A., Selenburgova ulica
4 (Tel. 117.)
SOBNO SLIKARSTVO
Kořak Ivan, Bleiweisova cesta 15.
Zvon Martin, Mestni trg 12.

RAZMNOŽEV. APARATI.
Bar Fran, Ljubljana, Cankar. nabr. 5
TRGOV. Z DEŽN. IN SOLNEN.
Mikuš L., Mestni trg 15.
TRGOVINE Z ŽELEZNINO IN CEMENTOM.
Erjavec & Turk pri »Zlati lopati«
Valvazorjev trg št. 7.
Sušnik Alojzij, Zaloška cesta 11.
**BRARSKA POPRAVILNA DE-
LAVNICA.**
Seliškar Ivan, Pot v Rožno doli-
no štev. 10. (Ceno in točno.)

TRGOV. Z URAMI IN ZLATNINO
Černe Lud., Wolfova ulica 3.
**ZALOGA CEMENTA IN CEM.
IZDELKOV:**
Cibla Jos., Dunajska c. 67.
ZALOGA POHIŠTVA.
F. Fajdiga sin, Sv. Petra cesta 17.
**ZALOGA VOLNENIH IN SVILENIH
SIT.**
Schuster Anton, Stritarjeva ul. 7.
Inserirajte v Slovenscu!

Barborič - Završan
preoblikuje klobuke za dame in
gošpode. Ljubljana, Mestni trg 7.
Elektromotor 8 do 10 HP
300 volt, že rabljen, dobro ohranjen, se
kupi. — Ponudbe na tovarno zamaškov
JELACIN & KO., LJUBLJANA. 4482

**Prvovrstno toaletno milo
kolonjsko vodo
kožno kremo :: parfume**
itd. kot primerno božično in
novoletno darilo priporoča
PARFUMERIJA »STRMOL«
Ljubljana :: Pod Trančo 1.

V svrhu možitve se želim
seznani
s poštenim, simpatičnim in inteligentnim
rudarjem iz Trbovelj ali Hrastrnika. Stara
sem 27 let in imam pohištvo ter vse po-
trebno. Naslov pove uprava »Slovenec«
pod: »Slov. deklet 4532«.

**Samostojnega
elektromonterja**
sprejmejo
STROJNE TOVARNE IN LIVARNE
d. d. v Ljubljani.

! Sveža polenovka !
(»štokš«) vsak petek pri
»BOBENČKU«, Ljubljana,
!!! Sv. Petra cesta. !!!

KISLO ZELJE
letešnje, prvovrstno razpošilja v sodih po
K 12— kg netto Sodi se računajo po
nabavni cen. — H. NOVAK, Zagreb,
Maksimirska cesta 64. 4548

KUPIM
okvire za strešno opeko
(Strangialz) 20.000—50.000 komadov, dalje
**lokomobilo ali
Dieselov motor**
20—40 konjskih sil ter 30—40 m dolge
barako za prevoz.
Ponudbe z označbo cen na Marko Kos,
Bisak, p. Gornja Reka, Hrvatsko.

—: Kupim :—
ELEKTROMOTOR
za istomerni tok 440 voltov 2 do 4 KS.
nov ali rabljen. — Ponudbe na naslov:
Boncelj, Ljubljana, Wolfova ul. 10.

Dobro ohranjena baraka
v obsegu 400 m², pripravna za skladišče
ali delavnico, s pisarniškimi prostori, se
odda v najem, oziroma se tudi proda brez
ali z zemljiščem. Poizve se v upravnistvu
»SLOVENEC« pod štev. 4525.

Dobro, sladko seno
za govedo — A Sušnik, LJUBLJANA,
- kupi - Zaloška c. 21.

ROFA najcenejši, najlepši in
najbolj trpežni pisalni stroj
brez barvnega traku, importno in eks-
portno podjetje ing. R. Pečlin, Maribor.
Naročila: Ljubljana, F. SEVER, Trnov-
ska ulica štev. 2. 4478

POHIŠTVO
primerno za vse slučje, trpežno izvršeno in
po ceni, kakor tudi vsakovrstna
tapetniška dela
priporočata brata Sever v Ljub-
ljani, Gosposvetska cesta štev. 13
(Kolizej). 4482

železnato vino
lekarnarja G. PICCOLI-JA v Ljubljani

Zastonj
težko dobiš kaj, ventar, ako kupiš v
novi specialni trgovini bluz in domačih
oblek **M Beliharja**, Sv. Jakoba
si prihraniš denar. 4384
Bluze barbenda od 160 K dalje
Bluze volnene od 200 K dalje
Domače obleke od 340 K dalje
Preden kupiš drugod, oglej si izbero!

Sposoben in brz stavbeni mizar
kateri lahko samostojno prevzame in vodi
akordna dela, se išče. — Ponudbe
pod: »Stalna ne nestitev«
na anončno družbo
Aloma Company, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

„ORIENT“
družba z o. z. preje
Brata Eberlin Jančar & Co
Ljubljana, Miklošičeva c. 4.
nasproti hotela »Union«.

NA PRODAJ! Skoro nova in moderna **NA PRODAJ!**
strojna naprava za tovarno kož
za izdelovanje zgornjega usnja, srednje velikosti v Vojvodini.
4 sodi za strojenje (Gerbfässer), **1 stroj za likanje usnja**
(Glanzstoßmaschine), **1 stroj za omehčanje usnja** (Stollmaschine),
1 zgibalni stroj, 1 bencinov motor 4 HP, 1 parna
lokomobila 8 HP.
Obrniti se je na tovarno olja v Vel. Bečkereku.

Prvovrstna kolesa Puch
pnevmatiko **DUNLOP-REITHOFFER-HUTCHINSON**
priporoča
IGN. VOK, Ljubljana, Sodna ulica št. 7.

Dvosedežne sanke (Rodel)
brezno po kron 560.—, na veliko primeren popust.
Tovarna vozov KERŠIČ d. d.,
Ljubljana — Spodnja Šiška.

Potrebno in koristno je
da brez odloga potrdite sprejem denarja, ki Vam prihaja iz Amerike
po našem posredovanju potom kr. poštno-čekovnega urada.
Pazite, da boste naznanili pošiljatelju **natadni znesek**, ki
ste ga sprejeli, in dan, ko Vam je bil izplačan.
Radi mnogih pritožb ameriških rojakov o nesprejemu denarja
v stari domovini in vsled nepotrebnega preiskovanja pri nas ter po
poštah Ves to prosimo.
Enake pritožbe so se po strogi preiskavi dosedaj izkazale skoraj
v vsakem slučaju kot neopravičene. Večkrat se dobe ljudje, ki po-
sebnim sorodnikom radi prikrivajo sprejem poslanega denarja, čes, bo
raje se poslal, ker bo mislil, da smo v potrebi. V resnici pa dosežejo
nasprotno. Ko se po oficijelni preiskavi pošiljatelj prepriča, da je bil
denar pravilno izplačan, izgubi spoštovanje in zaupanje ter mnogo-
krat dolgo traja, predno se odloči poslati zopet kak denar.
Konečno se obračamo še na one rojake in rojakinje, ki vsled
malomarnega poslovanja nekaterih posredovalcev čakajo po več me-
secev na poslani denar, da priporočajo svojim sorodnikom v Ameriki
pošiljati denar potom naše banke.
Točna postrežba — to je vedno bilo in bo ostalo naše geslo.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.

Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani.
razpisuje dobavo sledečih množin in dimenzij
mehkega lesa:

dimenzije			naročilo v komadih	naročilo v m³	Opomba
dolžina m	širina cm	debelina mm			
4-3	15-16	33	7000	154	da 2 dolžini
4-7	15-16	33	6000	150	
6	15-16	33	5000	133	
5-7	24 in več	33	4500	250	
4-3	15-16	36	1500	40	
5-2	15-16	36	400	120	da 2 dolžini
5-3	16-17	36	1000	55	
5-7	24 in več	36	500	30	
4-3	28-30	40	300	15	
5-7	32	40	500	37	
4-3	16-17	45	500	16	
5-7	17	45	500	22	
4-3	26-27	45	500	256	
5-7	26-27	45	2000	136	
4-3	15-16	65	500	22	
5-2	15-16	65	1000	53	da 2 dolžini
4-3	28-30	65	300	25	
5-2	28-30	65	500	50	
4-6	20 in več	10	150	17	
12	20	180	15	65	
10	20	190	10	4	
10	20	210	15	65	da 2 dolžini
9-10	20	220	4	2-	

Vsota 40793 1600-
Pogoji: Rezane deske mora o biti od zdravega lesa bele barve, (ne
rdečega, ne rjavega). Les ne sme biti vrsto čisto raščin, se ne sme luščiti
od sredice, ne sme biti od vsiškover mora biti brez pogostih prečnih vej,
brez razpok od ledu, morajo odgovarjati dimenzijam, paralelno žagan ter
najmanj 80 odstot. suhega lesa.
Dobavitelj mora celotno dobavo nemu v dobavo izročene množine
lesa izvršiti v ča u od prevze a dobave do 30. julija 1922.
Ponudbe je vposati v zaprtih kuvertah pod »Mehek les« najkasneje
do 10. jan. 1922 na Obratno ravnateljstvo južne železnice oddetek VI. — Po-
nudbe se lahko glasijo na dobavo celotne ali pa samo delnih množin tega
razpisa.
Ljubljana, dne 30. novembra 1921.
Obratno ravnateljstvo južne železnice v Ljubljani — Bračič I. r.

10 vagonov hrastovega lesa
sortirane po debelosti od 80 do 100 mm, 7 let starega, suhega,
od 2-50 m do 4 m dolžine, se proda radi pomanjkanja prostora.
Parna žaga tovarne vozov P. Keršič
d. d. :: Ljubljana.